

22 VEHKOJA

Vehkojan pientaloalue on rakentunut pääasiassa 1970- ja 1980-lukujen kuluessa.

23 RUNONLAULAJANLAMPI

Runonlaulajanlampi on alueen asukkaiden talkoovoimin rakentama lampi. Lampi tehtiin ojasta patoamalla.

24 KAHVILA / TEBOIL

25 KRUUNUNPUISTO

Alue oli ennen isojakoa (toimitettu hyvinkäällä 1780–1807) Hyvinkään kylän talojen yhteisomistuksessa. Isojaossa se erotettiin kruunulle ns. liikamaaksi. Siirtoväen asutustyön aikana Kruununpuisto kaavoitettiin omakotitonteiksi ja se rakennettiin pitkälle valmiiksi vuosien 1946 ja 1955 välillä.

26 VANHA PUUTARHA

Puolimatkan puutarha, tai Lehtosen puutarha sijaitsee Uudenmaanmaankadun varrella Kruununmaan asuinalueella vastapäätä. Tällä paikalla on toiminut Lehtosen kauppapuutarhaliike ja omenapuut ovat tämän puutarhan ”jäämistöä”.

27 KRUUNUNMAA

Kruununmaa on 2000-luvulla rakennettu uusi asuinalue vanhan Kruununpuiston ja Vehkojan välissä.

28 PUOLIMATKAN KOULU

Puolimatkan koulun toiminta alkoi vuonna 1915 ja ensimmäinen oma koulutalo (purettu) valmistui vuonna 1917 nykyiselle koulutontille. Nykyiset rakennukset ovat vuosilta 1952 ja 2004.

29 PUOLIMATKAN HAUTAUSMAA

Hautausmaa vihittiin 28.5.1908. Uudenmaanmaankadun varren ensimmäiseltä portilta käännyttäessä heti vasemmalle, sijaitsee kaudena poliisikonstaapeli Augus Teodor Jokisen (kuoli 19.5.1908) hautamuistomerkki. Hyvinkääläisten kerrotaan sanoneen: ”kyllä nyt uudella hautausmaalla järjestys säilyy, kun on poliisi portin pielessä järjestystä valvomassa.” Vuonna 1952 olympiasoihtu pysähtyi Puolimatkan hautausmaalla tervehdyskäynnillä.

HYVINKÄÄLLÄ ON HYVÄ HUOMEN

HYVINKÄÄLLÄ
ON HYVÄ HUOMEN

REITTI 4, pituus n. 15 km

1 JA 3 KIRJAVATOLPPA

Nimi Kirjavatolppa tulee nykyisen Hyvinkäänkadun kohdalla sijainneesta luonnonmännystä muodostuneesta tolppasta, johon kiinnitettiin runsaasti ilmoituksia. Tolppa toimi suuntapaaluna kohdassa, josta käännyttiin tielle kohti Kytäjää. (Nykyinen, vuonna 1977 pystytetty Kirjavatolppa sijaitsee Kalevankadulla.) Vuonna 1965 Kirjavatolpalle valmistui 14 rakennuksen kerrostaloalue, ns. Ketolan talot.

2 ORTODOKSINEN KIRKKO

Rakennuksen on suunnitellut arkkitehti Laura Järvi-Larkas, laajennuksen ja seurakuntakeskuksen arkkitehti Sakari Siitonen. Rakennus vihittiin tsasounaksi 1963 ja kirkoksi laajennuksen jälkeen 1995.

4 MYLLYN PARAS

Tuottajain Mylly Oy perustettiin joulukuussa 1928, yhtiön ensimmäinen myllyrakennus valmistui syksyllä 1929 Hiiltomon teollisuusalueelle. Hiiltomon alue on arvokas ja rikas kokonaisuus Hyvinkään teollisuudesta.

5 ENTINEN HELSINGIN VERKATEHDAS

Helsingin Verkatehdas Oy siirsi toimintansa Hyvinkäälle Hiiltomoon sodan aikana. Verkatehtaan kaunis pääkonttori rakennettiin mäen päälle 1950 Arvo Aallon suunnitelmien mukaan. Nykyisin vanhoissa tehdastiloissa toimivat Kone Oyj ja Konecranes Oyj.

6 HISSITEHDAS

Kone Oy:n moottoritehdas aloitti toimintansa 1910 Helsingissä. Kone siirsi nostureiden valmistuksen Hyvinkäälle 1943. Tehdasalueen vanhimmat rakennukset ovat vuodelta 1943. Nykyinen Hissitehdas avattiin 1967. Hissien testaustorni on 72 metriä korkea (nykyasu 1976). Nostureita valmistava Konecranes eriytyi omaksi yhtiöksi v. 1994.

7 HYVINKÄÄ – HANKO -JUNARATA

Suomen ensimmäinen yksityinen rautatie, Hangon–Hyvinkään rautatie valmistui vuonna 1873. Rata ja sen asemarakennukset siirtyivät valtion haltuun vain muutaman vuoden toimittuaan.

Toteutus: Hyvinkään kaupunki, Askel-liikuttamisen ohjauksen työryhmä. Kuvat: Hyvinkään kaupunki, Viheralueiden suunnittelu. Ulkoasu: HRAKS Mediatyöpaja.

8 NUMMENKÄRKI

Nummenkäarki on 1970–1980-luvuilla kaavoitettua puurakenteisten pientalojen aluetta. Alueen vanhimmat rakennukset ovat 1920–1940-luvuilta.

9 VEIKKARI

Yhtenäinen pääasiassa 1970-luvulla valmistunut yksikerroksisten rivitalojen aluerakentamiskohde.

10 VANTAANJOKI

Sadan kilometrin pituinen Vantaanjoki saa alkunsa Hausjärven puolelta Lallujärvestä ja päätyy Helsingissä Vanhankaupunginkosken kautta Suomenlahteen. Vesireittiä ovat käyttäneet niin kivikauden eränkävijät kuin hämäläiset kauppiaat. Nykyisin joki on tärkeä virkistysalue tarjoten mahdollisuuden uintiin, melontaan, kalastukseen ja retkeilyyn. Vastarannalla on luontopolku.

11 UUDENMAAN MAASEUTUOPISTO

Suomen ensimmäinen Pienviljelysneuvojaopisto sijoitettiin Krissin kartanon tilalle Hyvinkäänkylään Vantaanjoen varrelle. Krissi mainitaan vuoden 1539 maakirjoissa yhtenä Hyvinkäänkylän taloista. Pienviljelysneuvojaopistona opisto toimi 1930–1968 ja Hyvinkään maaseutuopistona 1967–1993. Uudenmaan maaseutuopiston toiminta alkoi vuonna 1993. Vuoden 2009 syksystä Uudenmaan maaseutuopisto liittyy osaksi Hyria Koulutus Oy:tä ja toimii sen luonnonvara- ja ympäristöalan toimipaikkana.

12 PALVELUKESKUS ÅVIK

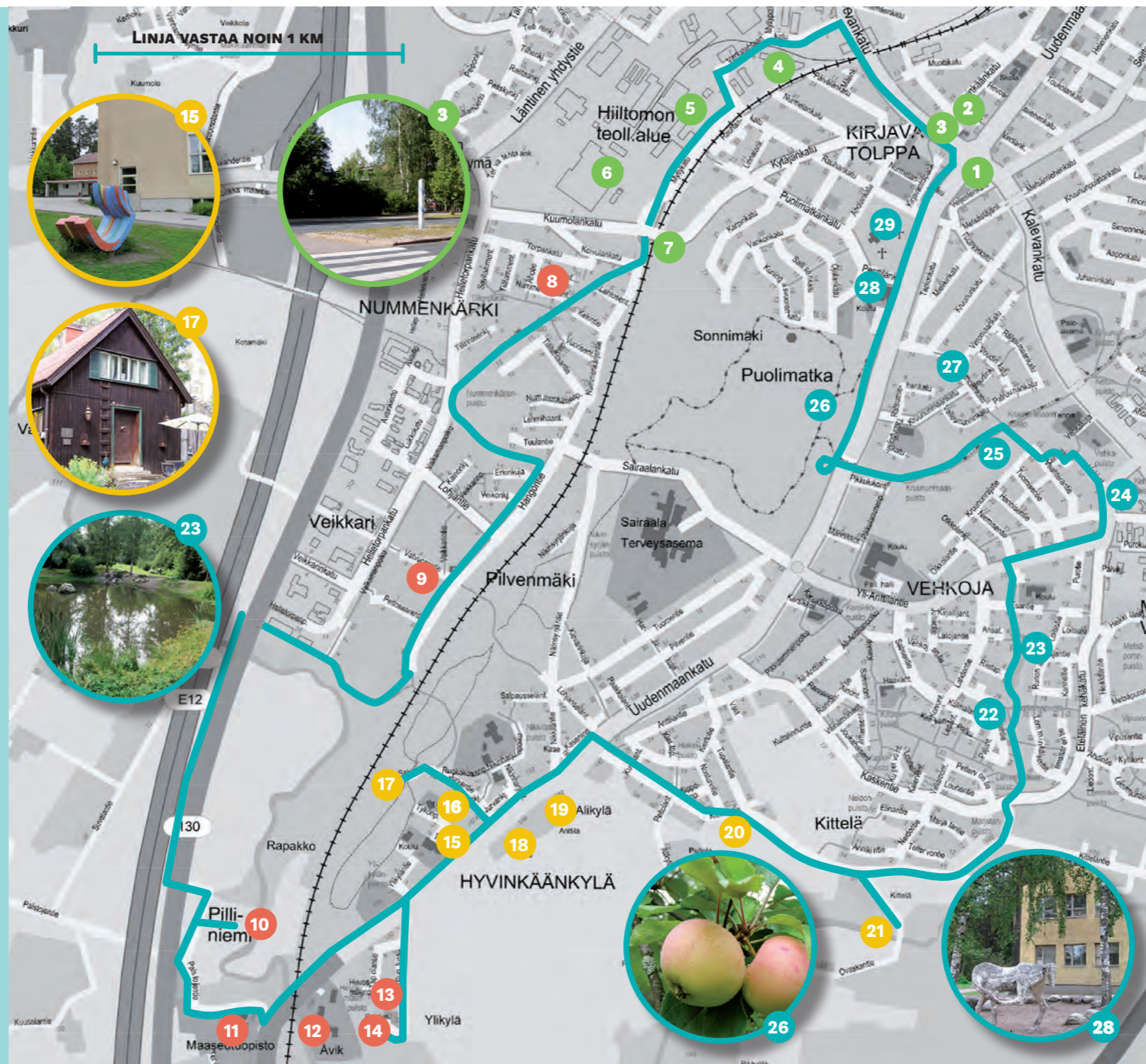
Kuurojen palvelusäätöön palvelukeskus Åvik on tuottanut palveluja kuuroille ja kuurosokeille henkilöille jo yli sata vuotta. Samalla paikalla oli vuoteen 1911 asti Nurmijärven nimismiehen virkatalo.

13 HYVINKÄÄNKYLÄN NUORISOTALO

Hyvinkäänkylän koulu aloitti toimintansa vuonna 1875. Vuonna 1891 valmistui oma rakennus koulua varten. Alkuperäinen koulurakennus toimii nykyisin nuorisotalona. Vuosina 1925–1929 rakennuksessa toimi Hyvinkään seudun Maalaisseuran maamieskoulu.

14 VANHA TIEPOHJA

Mahdollisesti jo viikinkikauden alusta on merelle kuljettu Vantaanjoen pitkin. Vesikulkureittinä Hämeestä rannikolle Vantaanjoki oli jo 1200-luvulla vaikeakulkuinen ja silloin ilmeisesti vakiintui linjaus kulkemaan joen vartta myöten. Vuoden 1550 eli Helsingin perustamisen jälkeen Hämeenlinnantie muuttui tärkeimmäksi tieksi Hämeenlinnasta rannikolle.

15 HYVINKÄÄNKYLÄN KOULU

Hyvinkäänkylän koulu on perustettu vuonna 1875. Ks.13. Uudenmaankadun nykyiselle koulutontille valmistui ensimmäinen koulutalo 1919, se tuhoutui tulipalossa vuonna 1934. Nykyinen puukoulu valmistui 1935 ja kivikoulun vanhin osa on vuodelta 1955.

16 HYVINKÄÄNKYLÄN TYÖVÄENTALO

Hyvinkäänkylän työväenyhdistys perustettiin vuonna 1906. Työväentalo on valmistunut vuonna 1909.

17 TAITEILIJAKODIT HUMALA JA KRAPULA

(Yksityisomistuksessa) Taiteilijaystävykset Tyko Konstantin Sallinen (1879–1955) ja Jalmari Ruokokoski (1886–1939) rakennuttivat arkitehti Wäinö Palmqvistin piirustusten mukaan ateljeetalot Janne Kallion maille. Vuonna 1916 Hangon radan varteen nousi identtiset ateljeetalot: Humala Ruokokoskelle ja Krapula Salliselle. Ruokokoski ei Hyvinkäänkylässä pitkään viihtynyt, Salliselle Krapula oli koti vuoteen 1950 asti. Vuonna 1957 kuvanveistäjä Terho Sakki (1930–1997) perheineen osti ensin Humalan ja 1972 myös Krapulan.

18 MUTILAN TILA

(Yksityisomistuksessa) Mutilan tilan nykyisen päärakennuksen vanhin osa valmistui vuonna 1905 ja laajennusosa vuonna 1909. Kauniin kaksikerroksisen asuintalon rakennutti tilan uusi isäntä Janne Kallio (1872–1928), joka oli avioitunut Mutilan tilan tyttären Ida Matilda Mutilan kanssa vuonna 1904.

19 ALI-ANTTILAN TILA

(Yksityisomistuksessa) Ali-Anttilan päärakennus on Hyvinkään vanhin asuinrakennus, joka on edelleen alkuperäisessä käytössä. Rakennuksen vanhin osa on vuodelta 1801. Laajennus eli rakennuksen läntinen osa valmistui 1847. Jo 1600-luvulla samoilla paikoilla tiedetään olleen kestiekivarin. Kestiekivari toimi nykyisessä rakennuksessa rautatien valmistumiseen asti. Tunnetuin asiakas oli Sakari Topelius, joka matkustaessaan Helsingin ja Uudenkaarlepyyn väliä yöpyi Ali-Anttilassa.

20 KITTELÄN PELLOT

Kitteläntieltä avautuu avoin peltomaisema Vantaanjoen laaksoon. Yksityisomistuksessa olevat pellot ovat osa Hyvinkäänkylän maisema-aluetta. Kitteläntieltä avautuu avoin, jo 1500-luvulta asti viljelty peltomaisema Vantaanjoen laaksoon.

21 KITTELÄN KOSKI

Kittelänvirta sijaitsee Hyvinkäänkylässä n. kolme kilometriä Hyvinkään keskustasta. Kaloja Kittelänvirrassa on runsaasti, johtuen joen leveydestä ja syvyydestä. Alivirtaama-aikana, loppukesällä, on Kittelänvirrassa riittävästi vettä kalastuksen harjoittamiseksi ilman suurempia hankaluuksia.